

Nacka tingsrätt

Mark- och miljödomstolen

Mål M 1333-11, Svensk Kärnbränslehantering AB, angående ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till anläggningar i ett sammanhängande system för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall, - deldom avseende Clab

SKB anför följande med anledning av vad Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) anför i aktbilagorna 859 och 860.

SKB:s ansökan och arbete med projektering och detaljutformning av Clab/Clink har skett utifrån förutsättningen att åtgärder kommer att vidtas samlat för den integrerade anläggningen Clink. Regeringens beslut i augusti 2021, att separera ut frågan om ökad inlagring i Clab för särskilt avgörande, har dock gjort det nödvändigt för SKB att identifiera de anpassningar som behövs enbart för en ökad inlagring i Clab. Det är dessa anpassningar som är föremål för domstolens nu aktuella deldomsprövning. SSM:s yttranden rör avgränsningen av den prövningen.

SKB ansökan enligt miljöbalken omfattar flera yrkanden rörande Clab och Clink. Dessa kan sammanfattas som

1. Fortsatt drift av Clab med en inlagring av högst 11 000 ton använt kärnbränsle
2. Uppförande av en inkapslingsdel och drift av den tillsammans med Clab i den integrerade anläggningen Clink.
3. Länshållning av Clab/Clink och tillkommande kylschakt

SKB har genomgående hållit isär vilka delar av ansökan som kopplar till respektive yrkande. Detta genom att använda begreppet Clab kopplat till yrkande 1. samt att använda begreppet Clink kopplat till yrkande 2. Det innebär exempelvis att ”Tilläggs-MKB:n” (Bilaga K:20) är uppdelad i olika delar där anläggning, planerade åtgärder och miljökonsekvenser redovisas i olika kapitel för Clab respektive Clink. Detsamma gäller beträffande övriga ansökningshandlingar, exempelvis toppdokumentet (komplettering III) med yrkanden och grunder samt de tillhörande bilagorna ”Teknisk beskrivning avseende förändringar i Clink och utökad mellanlagring” (Bilaga K:24) och ”Radiologiska konsekvenser i samband med mellanlagring och inkapsling av använt kärnbränsle” (Bilaga K:23). Av toppdokumentet (komplettering III) framgår att det för den utökade lagringen i Clab inte behövs någon tillkommande länshållning.

SKB har i ansökningshandlingarna för Clab/Clink redovisat att det pågår en översyn av kravbildden, bland annat som en följd av att SSM efter kärnkraftsolyckan i Fukushima aviserat höjda säkerhetskrav på nya kärntekniska anläggningar. SKB:s redovisning av detta arbete har i Tilläggs-MKB:n redovisats under kapitel 5 om Clink, som enligt SSM bör betraktas som en ny kärnteknisk anläggning. Den fråga om reservsystem för resteffektbortförel (diversifierande

luftkylsystem) som SSM tagit upp i aktbilaga 859 och 860 ingår i arbetet med säkerhetshöjande åtgärder och har i ansökningshandlingarna redovisats som en fråga hänförlig till Clink.

Regeringen har i sitt beslut i augusti 2021 lämnat tillåtlighet till utökad lagring i Clab, dvs. yrkande 1. ovan. Regeringen har också lämnat tillåtlighet till länshållning av ”de nya anläggningar som behöver uppföras vid Clab med anledning av den utökade lagringen”. Som angetts ovan har SKB dock inte redovisat något behov av tillkommande länshållning inom ramen för yrkande 1. Den tillkommande länshållning som SKB redovisat i ansökningshandlingarna och som SKB sökt tillstånd till kopplar till säkerhetshöjande åtgärder och Clink.

Frågan om tillåtlighet för Clink (innefattande där relaterad vattenverksamhet) ligger kvar för tillåtlighetsprövning hos regeringen. SKB anser inte att domstolens nu aktuella prövning om ökad inlagring i Clab bör omfatta åtgärder som ligger kvar för tillåtlighetsprövning hos regeringen. Avgörande för prövningens avgränsning är hur SKB har redovisat åtgärderna i sina ansökningshandlingar. Frågan om reservsystem för resteffektbortförel har redovisats som en åtgärd för Clink. Att frågan inte har omedelbar betydelse för själva inkapslingsprocessen saknar rättslig betydelse i sammanhanget.

SKB hemställer därför att domstolen fortsätter handläggningen och utfärdar kungörelse och remiss enligt förslaget till tidplan.

När det gäller sakfrågan om reservsystem för resteffektbortförel har SKB i ansökningshandlingarna redovisat den lösning som då ansågs vara aktuell. I det fortsatta projekterings- och utvecklingsarbetet för säkerhetshöjande åtgärder har SKB kommit fram till en teknisk lösning som fyller samma funktion men som inte innefattar undermarksanläggningar som måste länshållas genom bortledning av grundvatten. Skulle det i framtiden ändå bli fråga om att införa en teknisk lösning som kräver tillståndsprövning enligt miljöbalken så får SKB förhålla sig till det. Om så skulle önskas kan SKB redovisa närmare uppgifter om och underlaget för den valda tekniska lösningen vid kommande huvudförhandling, men som utvecklats ovan är det en fråga som nu inte bör bli föremål för domstolens prövning.

Att SSM flaggar för risken att myndigheten inte kan redovisa ett ställningstagande vid remisstidens utgång den 25 mars 2022, bör inte påverka domstolens tidplan och förutsättningarna för kungörelse och remiss. Innehållet i SSM:s yttranden till domstolen torde mer ha bäring på frågan huruvida det kommande deldomstillståndet ska innehålla strålsäkerhetsvillkor.

Stockholm/Malmö den 23 december 2021
Svensk Kärnbränslehantering AB, genom

Per Molander
(enligt fullmakt)

Martin Johansson
(enligt fullmakt)